

MAAELUMINISTEERIUM

Taaste- ja vastupidavusrahastu bioressursside väärimise investeeringutoetus

Argo Peepson

Maaeluministeerium

argo.peepson@agri.ee

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeeringud
maapiirkondadesse

Eesti taastekva

6 komponenti

45 meedet,
nendest 20 reformi ja
25 investeeringut

124 tulemust
(milestones&targets)

863,3 mln €
kava kogumaht

Rohepöördele

42% kava mahust

Digipöördele

22% kava mahust

Bioressursside väärimdamise investeringutoetus

Eesmärgid:

- ① Bioressursile kõrgema lisandväärtuse andmine
- ② Teadus- ja arendustegevuse võimekuse ning innovatsioonivõimekuse kasvatamine
- ③ Kasvuhoonegaaside heite vähenemisse panustamine
  - tootmistehnoloogia uuendamine
  - bioressursside (sh kõrvalsaaduste ja jääkide) väärimdamine
  - uuenduslike ressursitõhusate ja kõrge lisandväärtusega toodete väljatöötamine

Bioressurss = **bioloogilist päritolu taastuvad** tootmisvahendid ja -tagavarad

Toetatavad tegevused

Toetatakse eesmärke saavutada aitavaid tegevusi:

- bioressursside, sealhulgas kõrvalsaaduste ja jääkide ning biojätmete eeltöötlemiseks või töötlemiseks vajaliku **ehitise ehitamine**
- **masinate ja seadmete soetamine või väljavahetamine** uuenduslike, ressursitõhusate ja bioressursile kõrgemat lisandväärtust anda võimaldavate masinate ja seadmete vastu;
- **teadus- ja arendustöötaja kaasamine** ülalmainitud tegevusega seotud teadus- ja arendustegevuseks
- Toetatakse ainult selliseid tegevusi, millega **ei tekitata** määruse (EL) 2020/852 artiklis 17 nimetatud **olulist kahju** (*DNSH, do no significant harm*)

El toetata (1)

- **Fossiilkütustega seotud tegevusi**, sealhulgas allkasutust tootmisahela järgmistes etappides, välja arvatud elektri- või soojusenergia tootmist ning maagaasi ülekande- ja jaotustaristuga seotud projekte, mis vastavad põhimõttele „ei kahjusta oluliselt” tehniliste suuniste (2021/C58/01) III lisas sätestatud tingimustele
- **Euroopa Liidu heitkogustega kauplemise süsteemi raames toimuvaid tegevusi**, mille prognoositav kasvuhoonegaaside heide ei ole madalam asjaomasest võrdlusalusest väärtustasemest
- **Prügilatega seotud tegevusi**
- **Jäätme põletustehastega seotud tegevusi**, välja arvatud juhul, kui tegevused toimuvad üksnes ringlussevõetamatute ohtlike jäätmete töötlemisega tegelevates jaamades või olemasolevates jaamades ning tegevuste eesmärk on suurendada energiatõhusust, koguda heitgaase ladustamiseks või kasutamiseks või taaskasutada põletustuhas leiduvaid materjale, tingimusel, et need tegevused ei suurenda jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga

El toetata (2)

- **Jäätmete mehaanilis-bioloogilise töötlemise jaamadega seotud tegevusi**, välja arvatud juhul, kui tegevused toimuvad olemasolevates mehaanilis-bioloogilise töötlemise jaamades ning tegevuse eesmärk on suurendada energiatõhusust või moderniseerida eraldatud jäätmete ringlussevõttu biojätmete kompostimiseks või biojätmete anaeroobseks lagundamiseks, tingimusel, et need tegevused ei suurenda jaama jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga
- **Tegevusi, mille korral jäätmete pikaajaline kõrvaldamine võib kahjustada keskkonda**
- **Biomassist kütuste tootmist ja biomassi energeetilist kasutust, välja arvatud biogaasitootmist ning energia tootmist kõrvalsaadustest, jääkidest või jäätmetest omatarbeks**, mis vastavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2018/2001, taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (ELT L 328, 21.12.2018, lk 82–209), artiklites 29–31 toodud tingimustele

Tingimused toetatavatele tegevustele

- Ehitise puhul peavad ehitise ja selle alune maa olema taotleja omandis, või hoonestusõigus või kasutusvaldus või sõlmitud kirjalik üüri- või rendileping vähemalt 5 aastaks arvates viimase toetusosa väljamaksmisest või vähemalt 3 aastaks, kui taotleja on VKE
- Masina või seadme puhul, mis paigaldatakse ehitisse või mida kasutatakse ehitises, peab ehitise olema taotleja omandis või kasutusvaldus või sõlmitud kirjalik üüri- või rendileping vähemalt 5 aastaks arvates viimase toetusosa väljamaksmisest või vähemalt 3 aastaks, kui taotleja on VKE
- Teadus- ja arendustöötaja on teadus- ja arendustegevust läbiviiv vähemalt magistrikraadiga või sellele vastava kvalifikatsiooniga isik. Ühe taotlusega võib toetust taotleda ühe või mitme teadus- ja arendustöötaja kaasamiseks. Teadus- ja arendustöötajat saab kaasata vaid äriühing
- Tegevuse elluviimist ei või alustada varem, sellega seotud siduvaid kohustusi ei või olla võetud varem ja tegevuse elluviimist tõendavad dokumendid ei või olla väljastatud varem kui taotluse esitamise päevale järgneval kalendripäeval

Sihtgrupp, toetuse määr ja suurus

- Äriseadustiku tähenduses **äriühing** või positiivselt evalveeritud **teadus- ja arendusasutus**
- Taotlusvooru eelarve on äriühingutele **13 806 800** eurot ning teadus- ja arendusasutustele **4 602 267** eurot
- Taotletava toetuse **miinimumsuurus ühe taotluse** kohta on **500 000 eurot** ja taotletava toetuse **maksimumsuurus on 5 miljonit eurot ühe taotleja** kohta. Omavahel seotud tegevused tuleb esitada ühes taotluses
- Toetust antakse kuni 50% investeringu abikõlbliku kulu maksumusest ja kuni 50%, kuid **mitte rohkem kui 5000 eurot ühes kuus teadus- ja arendustöötaja kaasamise abikõlbliku kulu maksumusest**

NB! Sõltub riigiabi reeglitest: määruse seletuskirja Lisa 1

Abikõlblikud kulud

- Kõik abikõlblikud kulud peavad tegevuse elluviimiseks olema põhjendatud, selged ja üksikasjalikult kirjeldatud, majanduslikult otstarbekad ning vajalikud tegevuse eesmärgi saavutamiseks
- **Ehitiste ja seadmete/masinate** puhul on abikõlblik **tegevuse elluviimiseks vajalik kulu**
- **Ehitise** puhul on abikõlblikud ka ehitusseadustiku alusel tehtava **omanikujärelevalve, keskkonnamõju hindamise, detailplaneeringu ja ehitise põhiprojekti maksumus**
- **TA-töötaja** puhul abikõlblik üksnes **personalikulu (töötasu)**

Mitteabikõplikud kulud

- standardtarkvara, -arvutustehnika ja -sidevahendi, sealhulgas mobiiltelefoni ostmise ja rentimise kulud, välja arvatud soetatava või väljavahetatava masina või seadme toimimiseks vajalik tarkvaraga seotud kulu
- lepingu sõlmimise, intressi ja kindlustusega seotud kulu
- liisingumakse, kui asja omandiõigus ei lähe toetuse saajale üle arvates viimase toetusosa maksmisest
- tolli-, sisseveo- ja muu maks, mida hüvitatakse, tasaarveldatakse ja kustutatakse muul moel;
- sularahamakse, teenustasu pangatoimingu eest, intress, tagatismakse ja finantsteenusega seotud muu kulu;
- maa ja olemasoleva hoone ostmise ja rentimise kulu
- õigus- ja raamatupidamisteenuse eest tasumiseks tehtud kulutused
- tehnilise teostatavuse uuringu eest tehtud kulutused
- reklaamikulu, riigilõiv, notaritasu, trahv, finantskaristus ja kohtumenetluse korral menetluskulud
- toreduslikud kulutused ja muud majanduslikult ebaotstarbekad kulud; muud kulud, mis ei ole seotud kavandatava tegevuse elluviimisega
- käibemaks, välja arvatud juhul, kui on võimalik tõendada, et käibemaksuga maksustamine toimub liikmesriigi väliselt ja seeläbi tekib riigile kulu
- kulud, mis ei ole riigiabi reeglitest tulenevalt abikõplikud

Taotluse esitamine (1)

- **Taotluste vastuvõtt toimub elektrooniliselt Riigi Tugiteenuste Keskuse e-toetuste keskkonnas!**
- Taotlusi saab esitada **24. oktoobrist – 29. detsembrini 2022. a**

Taotlusel (väljavõte):

- tegevuse kirjeldus ja eesmärk ning saavutatavad tulemused, sealhulgas uuendatava tehnoloogia või arendatava toote ja bioressursile kõrgema majandusliku lisandväärtuse andmise kirjeldus ning lisandväärtuse kasvu prognoos, ning kirjeldus, milline on tegevuse mõju kasvuhoonegaaside heite vältimisele või vähendamisele
- tegevuse maksumus ja abikõlblikud kulud, toetuse suurus ja osakaal abikõlblikest kuludest
- teadus- ja arendustöötaja kaasamisel andmed teadus- ja arendustöötaja ettevalmistuse kohta, tööülesannete kirjeldus ja kinnituskiri

Taotluse esitamine (2)

Dokumendid, kinnitused (väljavõte)

- taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud majandusaasta bilanss ja kasumiaruanne (kui ei ole kättesaadavad äriregistrist) (*ainult äriühingud*)
- toetatava tegevuse „ei kahjusta oluliselt” põhimõttele vastavuse hindamise aruanne;
- taristu investeeringute puhul kliimakindluse tagamise hindamise aruanne;
- andmed taotluse omafinantseeringu allikate kohta;
- taotleja esindusõigusliku isiku ja tegevuste elluviimise eest vastutavate isikute elulookirjeldus ning ülesannete jaotus projekti tegevuste eest vastutavas meeskonnas

+ ehitamise korral:

- ehitise eelprojekt ja eelarve prognoos
- omandi kinnitus (kasutusvaldus, üüri- või rendileping, hoonestusõigus, kaasomand)

+ seadme korral:

- eeldatav eelarve
- omandi kinnitus (kaasomand, üüri- või rendileping)

Lisadokumentide esitamine

Hiljemalt **8 kuu jooksul** taotluse rahuldamise **otsuse tegemisest**:

- pakkumuscutse, hinnapakkumused, andmed valitud parima hinnapakkumuse kohta ja valitud parima hinnapakkumuse objektiivse põhjenduse ning teabe pakkumuscutse avaldamise või andmed läbiviidud riigihanke kohta
- **Ehitamise** puhul lisaks:
  - ehitustegevuse eelarve ja ehitustegevuse hinnapakkumus (*Exceli vorm*);
  - ehitusluba või ehitusteatis (kui need ei ole kättesaadavad ehitisregistrist);
  - ehitise põhiprojekt, mis on koostatud eelprojekti alusel

Taotluste hindamine (1)

- **5 tööpäeva** jooksul pärast taotluse esitamise tähtpäeva eksperdihinnangu saamiseks sõltumatule eksperdile (iga taotlust hindab vähemalt kaks eksperti)
- **20 tööpäeva** jooksul taotluse kohta eksperdihinnang, kus sisalduvad põhjendused ja nõuanded taotlejale
- **15 tööpäeva** jooksul alates sõltumatu eksperdi hinnangu saamisest võimalus taotlust täiendada

Hindamiskriteerium	Osakaal koondhindest (%)	
	ettevõte	teadus- ja arendusasutus
tegevuse mõju loodavale lisandväärtusele	25	20
tegevuse mõju KHG heite vähendamisele	20	15
taotleja suutlikkus tegevus ellu viia	20	15
tegevuse põhjendatus	20	25
tegevuse uuenduslikkus	15	25

Taotluste hindamine (2) ja taotluse rahuldamine

- PRIA moodustab hindepunktide alusel taotluste paremusjärjestuse äriühingute ning TA-asutuste kaupa
- Kui kõigi nõuetele vastavate taotluste rahastamise summa ei ületa toetuseks ettenähtud vahendeid, rahuldatakse kõik nõuetele vastavad taotlused, mille koondhinne on vähemalt 1,60 hindepunkti.
- Kui nõuetele vastavaid taotlusi on rohkem kui 12, vähendab PRIA proportsionaalselt toetussummat nii, et toetuse rahuldamise otsus on võimalik teha vähemalt 12 taotluse kohta
- Kui taotluse täies ulatuses rahuldamine ei ole põhjendatud taotluses sisalduvate mitteabikõlblike kulude tõttu, võib PRIA teha taotluse osalise rahuldamise otsuse, vähendades toetuse summat mitteabikõlblike kulude võrra, tingimusel, et saavutatakse tegevuse eesmärgid

Taotluse rahuldamata jätmine

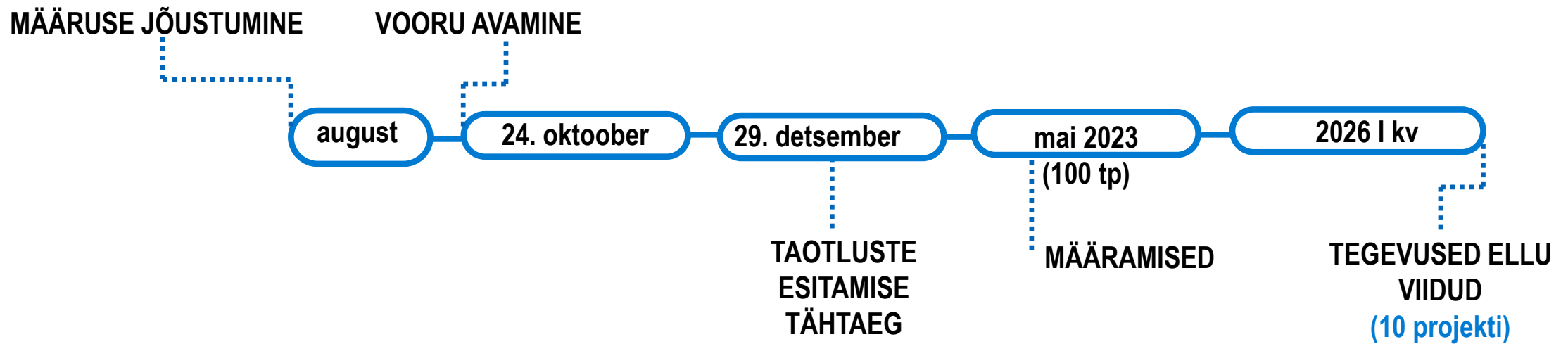
- **Taotlus jääb rahuldamata, kui:**
  - taotleja, taotlus või toetatav tegevus ei vasta toetuse saamiseks esitatud nõuetele
  - taotluse koondhinne on väiksem kui 1,60 hindepunkti
  - taotlus on saanud vähemalt ühes lisas nimetatud hindamiskriteeriumis null hindepunkti
  - taotletava toetuse suurus ületab toetatava tegevuse toetusteks ettenähtud vahendite jäägi
  - taotleja ei ole nõus toetussumma vähendamisega
- Kui toetust antakse riigiabina, mille kohta on Euroopa Komisjonile esitatud riigiabi teatis, ei tee PRIA taotluse rahuldamise otsust enne, kui Euroopa Komisjon on teinud riigiabi lubava otsuse. Kui Euroopa Komisjoni otsusest tulenevalt muudetakse toetuse andmise tingimusi, antakse taotlejale tähtaeg taotluse toetuse andmise tingimustega kooskõlla viimiseks
- Kui taotleja ei ole nõus taotlust muutma või ei tee seda määratud tähtaja jooksul, jäetakse taotlus rahuldamata

Toetuse saaja kohustused

- Määruse § 22 ja 23
- Viis aastat arvates viimase toetusosa väljamaksmisest (või viis aastat, kui VKE) – tegevuse elluviimine, järelvalve lubamine, raamatupidamine, dokumentide säilitamine, teavitamiskohustused jne
- Investeeringuobjekti sihipärane kasutamine vähemalt viis aastat arvates viimasest väljamaksest (või vähemalt kolm aastat, kui VKE)
- Alates taotluse esitamisest kuni viimase toetusosa väljamaksmiseni taotluses esitatud või toetatava tegevusega seotud andmete muutumisest või tegevuse elluviimist takistavast asjaolust
- Toetuse saaja esitab maksetaotluse koos lõikes 1 nimetatud dokumentidega vähemalt üks kord kalendriaastas, kuid mitte rohkem kui kord kvartalis kvartalile järgneva kuu 10. kuupäevaks ja mitte hiljem kui 2026. aasta 31. märtsiks
- Toetatav tegevus peab olema täielikult ellu viidud ja seda tõendavad dokumendid PRIA-le esitatud hiljemalt 2026. aasta 31. märtsiks

Ajakava

Lisainfo

Maaeluministri määrus nr 48 „Bioressursside väärimise investeeringutoetus“

PRIA: <https://www.pria.ee/toetused/bioressursside-vaarindamise-investeeringutoetus-2022>

Investeeringutoetuste infotelefon **737 7678**
e-post info@pria.ee

MAAELUMINISTEERIUM

Aitäh ja edu taotlemisel!

argo.peepson@agri.ee